

Звіт
про роботу відділу забезпечення якості вищої освіти
за 2022 рік

Відповідно до основних функцій діяльність відділу забезпечення якості вищої освіти (далі – Відділ) здійснювалася за такими напрямками:

- оновлення нормативної бази;
- моніторинг якості освітньої діяльності;
- налагодження зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу та дотримання академічної доброчесності;
- підвищення кваліфікації співробітників університету;
- удосконалення інформаційної системи університету;
- інші види діяльності співробітників відділу.

1 Оновлення нормативної бази

Оновлено нормативні документи:

- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (введено в дію з 25.03.2022 року наказом ректора від 25.04.2022 №41 «Про введення у дію нормативних документів: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Хмельницькому національному університеті» та «Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Хмельницькому національному університеті»);
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті (введено в дію з 1.09.2022 року наказом ректора від 01.07.2022 №77);

– оновлено анкети для опитування учасників освітнього процесу (введені в дію з 01.09.2022):

◦ для випускників університету «Оцінювання якості професійної підготовки випускниками освітньої програми»;

◦ для науково-педагогічних працівників: «Якість змісту та реалізації освітньої програми, її подальше удосконалення», «Дотримання академічної доброчесності»;

◦ для здобувачів вищої освіти: «Оцінювання якості викладання навчальної дисципліни», «Академічна доброчесність», «Оцінювання освітньої програми».

Взяли участь у оновленні нормативних документів:

– Положення про відділ навчально-виховної роботи Хмельницького національного університету.

Підготовлено проекти розпорядчих документів:

Накази:

Наказ від 25.04.2022 №41 «Про введення у дію нормативних документів: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Хмельницькому національному університеті» та «Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Хмельницькому національному університеті»;

Наказ ректора від 16.09.2022 №121 «Про затвердження Програми опитування стейкхолдерів на 2022-2023 н. р.»;

Наказ ректора від 26.09.2022 №131 «Про подальше використання програмно-технічного засобу Unicheck в освітньому процесі»;

Наказ ректора від 26.09.2022 №132 «Про оновлення складу постійної комісії із забезпечення академічної доброчесності в університеті»;

Наказ ректора від 27.09.2022р. №134 «Щодо затвердження складу на 2022/2023 н.р. фокус-груп здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти»

Наказ ректора від 27.09.2022р. №135 «Про зобов'язання щодо дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу»;

Наказ ректора від 27.09.2022р. №139 «Про внесення змін до наказу №131 від 26.09.2022».

Розпорядження:

Розпорядження від 02.05.2022 №26 «Про опитування науково-педагогічних працівників університету»;

Розпорядження від 20.05.2022 №30 «Про оновлення структури розміщення нормативних документів на сайті університету»;

Розпорядження від 18.08.2022 №42 «Про оновлення складу фокус-груп здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на факультетах на 2022-2023 н.р.».

2 Моніторинг якості освітньої діяльності

Відділом забезпечення якості вищої освіти здійснено моніторинг якості освітньої діяльності:

– підсумків опитування учасників освітнього процесу кафедрами (факультетами) університету згідно з Програмою опитування стейкхолдерів у 2021-22 н. р. (на виконання зауважень ГЕР), виконання Програми опитування стейкхолдерів в 2021-2022 н.р. кафедрами університету в розрізі освітніх програм та обговорені на засіданні науково-методичної ради університету 24.01.2022 «Аналіз підсумків опитування учасників освітнього процесу в межах реалізації Програми опитування стейкхолдерів у 2021-2022 н.р. (на виконання зауважень ГЕР)» та засіданні ректорату 14.02.2022 «Про виконання рішення засідання ректорату від 20.12.2021 щодо підсумків виконання Програми опитування стейкхолдерів у 2021-2022 н.р.»; засіданні ректорату 13.06.2022 «Про підсумки опитування відділом забезпечення якості вищої освіти учасників освітнього процесу у весняному семестрі 2021-2022 н.р.»; засіданні ректорату 03.10.2022 «Про виконання рішення засідання ректорату від 09.05.2022 року, наказу ректора №121 від 27.09.2021 р. щодо виконання Програми опитування

стейкхолдерів на 2021-2022 н.р.»; засідання ректорату 24.11.2022 «Про виконання рішення засідання ректорату від 03.10.2022 року щодо усунення недоліків реалізації Програми опитування стейкхолдерів на 2021-2022 н.р.»;

– результатів перевірки магістерських робіт на наявність академічного плагіату (січень-лютий 2022 року), підсумки якого обговорювалися на нараді із завідувачами кафедр 03.02.2022 «Про підсумки перевірки магістерських робіт на плагіат в осінньому семестрі 2021-2022 н.р.»;

– результатів перевірки бакалаврських та магістерських робіт на наявність академічного плагіату (квітень-червень 2022 року), підсумки якого обговорювалися на засіданні ректорату 14.11.2022 «Підсумки перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти програмно-технічними засобами Unicheck та Anti-Plagiarism у весняному семестрі 2021-2022 н.р. (кількісний аналіз)» та зборах із відповідальними по кафедрах за перевірку кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату 29.11.2022 року;

– результатів аналізу якісного стану обов'язкової публічної інформації, що розміщена на сайті університету. Результати обговорено на засіданні ректорату 16.05.2022 «Про якісний стан обов'язкової публічної інформації, що розміщена на сайті університету» та 20.06.2022 «Про виконання розпорядження №30 від 20.05.2022р. щодо оновлення структури розміщення нормативних документів на сайті університету; засіданні ректорату 26.12.2022 «Про якісний стан нормативних документів, що розміщені на сайті університету».

Погоджено освітні програми підготовки фахівців, що введені в дію з 01.09.2022 року.

Робота в командах з акредитації освітніх програм. На виконання наказу від 16.11.2021 №166 «Про підготовчі заходи до проведення акредитаційної експертизи у 2022 році» співробітниками відділу здійснювалося консультування гарантів освітніх програм щодо застосування 5, 8, 9 критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

Участь в експертизі відомостей про самооцінювання освітніх програм та акредитаційних експертизах ОП представниками Національного Агентства із

забезпечення якості вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини); Агроінженерія; другий (магістерський) рівень: Комп'ютерна інженерія та програмування; Психологія; Кібербезпека; Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології; Середня освіта, Англійська мова і література; третій (освітньо-науковий) рівень: Освітні, педагогічні науки, Психологія.

3 Налагодження зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу та дотримання академічної доброчесності

Робота щодо запобігання порушенням академічної доброчесності зі здобувачами вищої освіти та учасниками студентських фокус-груп із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти проводиться в університеті на постійній основі, для її організації щорічно оновлюється склад студентських фокус-груп (наказ ректора від 27.09.2022р. №134 «Щодо затвердження складу на 2022/2023 н.р. фокус-груп здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти»). З метою поширення політики доброчесності та формування культури дотримання принципів і норм академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу співробітниками відділу проведені заходи:

19 травня 2022 року. Збори для учасників студентських фокус-груп на тему «Вища освіта під час воєнного стану», які відвідали здобувачі вищої освіти освітніх ступенів бакалавра, магістра та доктора філософії усіх спеціальностей. Під час розгляду питання «Педагогічні рекомендації самоорганізації у навчанні» висвітлювалися основні аспекти дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. Проведено онлайн анкетування «Особливості організації освітнього процесу під час війни та академічна доброчесність». Чисельність респондентів – 237 осіб.. Результати опитування обговорювалися на засіданні ректорату 13.06.2022 р. висвітлені на сайті відділу забезпечення якості вищої освіти https://vzia.khmnmu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/zdobuvachi_vijskoj-stan-dobroch_ost-2022-1.pdf.

18 жовтня 2022 року. Збори для учасників студентських фокус-груп на тему «Академічна мобільність студентів», під час яких розглядалося питання академічної доброчесності учасників освітнього процесу. Матеріали зустрічей розміщені на сайті відділу забезпечення якості вищої освіти <https://vzia.khmnu.edu.ua/informacziya-dlya-uchasnykiv-fokus-grup/>.

18.11.2022 проведено збори із здобувачами вищої освіти щодо процедури підготовки та подання документів для участі у конкурсному відборі експертів з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

На виконання наказу ректора від 27.09.2021 №121 «Про затвердження Програми опитування стейкхолдерів на 2021-2022 н.р.» та розпорядження від 17.12.2021 №90 «Про реалізацію Програми опитування стейкхолдерів у 2021-2022 н.р.» впродовж звітнього періоду Відділом розроблено та розміщено на сайті структурного підрозділу такі анкети:

– для науково-педагогічних працівників:

«Організація освітнього процесу в умовах правового режиму воєнного стану»;

«Гнучкі навички» для професійної діяльності науково-педагогічних працівників»;

– для здобувачів вищої освіти:

«Особливості організації освітнього процесу під час війни та академічна доброчесність».

При цьому, зміст анкет для опитування учасників освітнього процесу постійно оновлюється, так за рекомендаціями експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, що здійснювали акредитаційну експертизу освітніх програм в університеті у 2021-2022 н.р., були оновлені та введені у дію з 01.09.2022 р. 6 анкет, перелік яких наведений у п.1 цього звіту. Ознайомитися зі змістом оновлених анкет можна за посиланням <https://vzia.khmnu.edu.ua/rezultaty-opytuvannya-stejkholderiv/>.

Впродовж звітнього періоду Відділом здійснено анкетування науково-педагогічних працівників:

Квітень 2022 року. Онлайн анкетування науково-педагогічних працівників щодо визначення переліку «гнучких навичок» (soft skills), які необхідні для вдосконалення професійної діяльності. Чисельність респондентів – 178 осіб.

Квітень-травень 2022 року. Онлайн анкетування науково-педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу в умовах правового режиму воєнного стану. Чисельність респондентів – 208 осіб.

Ознайомитися з аналізом результатів опитування стейкхолдерів можна на сайті Відділу забезпечення якості вищої освіти <https://vzia.khmnu.edu.ua/rezultaty-opytuvannya-stejkholderiv/>.

Результати опитувань стейкхолдерів обговорювалися на засіданні ректорату від 13.06.2022. «Про підсумки опитування відділом забезпечення якості вищої освіти учасників освітнього процесу у весняному семестрі 2021-2022 н.р.».

На запит від команди UGEN здобувачі вищої освіти Хмельницького національного університету брали участь в опитуванні «Очікування від роботодавця у 2022 році».

На лист Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 16.06.2022 №353 науково-педагогічні працівники брали участь в опитуванні «Доступ до освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

На лист Міністерства освіти і науки України від 25.11.2022 №1/14417-22 здобувачі вищої освіти та академічна спільнота взяли участь у Всеукраїнському опитуванні щодо академічної доброчесності та відкритої науки.

В університеті, на виконання завдань Стратегії розвитку Хмельницького національного університету на 2021-2025 роки, створюється освітнє середовище, що сприяє дотриманню академічної доброчесності співробітниками та здобувачами вищої освіти, запроваджено обов'язкове ознайомлення здобувачів вищої освіти з принципами та цінностями академічної доброчесності, що підкріплюється процедурою підписання відповідної Декларації (наказ ректора від 27.09.2022 №135 «Про зобов'язання щодо дотримання академічної

доброчесності учасниками освітнього процесу»). Для науково-педагогічних працівників обов'язковим є підписання Декларації щодо дотримання академічної доброчесності при укладання контракту.

Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету, в якому визначені основні моральні та правові норми академічної доброчесності здобувачів та співробітників університету розміщений на сайті ХНУ <http://surl.li/coanj>.

Для розгляду питань порушення академічної доброчесності в університеті функціонує Комісія із забезпечення академічної доброчесності, склад якої постійно оновлюється (наказ ректора від 26.09.2022 №132 «Про оновлення складу постійної комісії із забезпечення академічної доброчесності в університеті»). Порядок роботи Комісії із забезпечення академічної доброчесності визначений Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті <http://surl.li/coanj>, а також Положенням про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій в Хмельницькому національному університеті; Положенням про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб Хмельницького національного університету. <https://khmnu.edu.ua/polozhennya/>. Цим положенням визначені органи супроводу та контролю за дотриманням академічної доброчесності на різних управлінських рівнях в університеті: комісії із забезпечення академічної доброчесності на факультетах; Тимчасова Комісія з урегулювання конфліктних ситуацій; апеляційні комісії; експертні комісії кафедр для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність академічного плагіату програмно-технічними засобами Unichек та/або Anti-Plagiarism; органи студентського самоврядування тощо.

З метою виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу під час написання кваліфікаційних робіт (дипломних проектів та дипломних робіт) з 2010 року в університеті використовується власний програмно-технічний засіб Anti-Plagiarism. Він є мультиплатформенною системою і може бути використана в

різних операційних системах (Windows, Linux, Solaris, Unix тощо). За допомогою Anti-Plagiarism здійснюється перевірка не тільки кваліфікаційних робіт студентів, але й дисертаційних робіт здобувачів наукових ступенів, наукових та методичних праць викладачів тощо. Система дозволяє перевіряти програмний код написаний різними мова програмування (C, C++, C#, Java тощо) у дипломних проектах (роботах), результатом яких є програмний продукт; виявляти випадки запозичення тексту, його навмисне перекручення ін.

З 2021 року на реалізацію рекомендації, висловленої під час акредитації Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти освітніх програм університету, перевірка на наявність академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти здійснюється додатковим програмно-технічним засобом Unicheck. Для цього університетом укладено договір про співпрацю та додаткову угоду з ТОВ «Антиплагіат».

У 2022 році практика використання двох програмно-технічних засобів перевірки кваліфікаційних робіт Anti-Plagiarism та Unicheck продовжена (наказ ректора від 26.09.2022 №131 «Про подальше використання програмно-технічного засобу Unicheck в освітньому процесі» та наказ ректора від 27.09.2022 №139 «Про внесення змін до наказу №131 від 26.09.2022»). Результати перевірок кваліфікаційних робіт цими програмно-технічними засобами та аналіз виявлених проблем доповідалися на засіданні ректорату 14.11.2022 «Підсумки перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти програмно-технічними засобами Unicheck та Anti-Plagiarism у весняному семестрі 2021-2022 н.р. (кількісний аналіз)»; зборах для завідувачів кафедр 03.02.2022 р. «Про підсумки перевірки магістерських робіт на плагіат в осінньому семестрі 2021-2022 н.р.»; зборах із відповідальними по кафедрах за перевірку кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату 29.11.2022 р.

В університеті постійно здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності. У програмі занять зі студентами першого курсу стаціонарної форми навчання «Основи інформаційної культури», яке проводять співробітники Наукової бібліотеки університету, вагоме місце відводиться

питанням дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. За 2022 рік проведено 92 заняття (46 теоретичних та 46 практичних).

Інформаційні заходи, лекції для студентів старших курсів проводяться з акцентом на академічне письмо, що є складовою академічної доброчесності. У 2022 році проведено «День магістра», лекція «Пошук наукової інформації на платформі ZOOM» для студентів гуманітарно-педагогічного факультету.

Протягом року оновлювався ресурс «Академічна доброчесність» на сайті Наукової бібліотеки, який містить нормативно-правову базу, книги, методичні матеріали та статті з цієї проблематики, редагувався розділ «Як оформити список літератури», що містить інформацію про правила цитування, оформлення посилань та списку використаних джерел, бібліографічні менеджери та генератори посилань. Щодо науково-педагогічних працівників, їм працівники бібліотеки надавали консультації з проблем академічного письма.

4 Підвищення кваліфікації співробітників університету

Співробітники Відділу взяли участь у проведенні курсів за напрямом «Розвиток професійних компетентностей науково-педагогічного працівника», на базі Центру післядипломної освіти, відповідно до наказу ректора від 10.12.2021 № 331-КП «Про поширення передового досвіду використання цифрових технологій в освітньому процесі та підвищення кваліфікації працівників університету» впродовж січня 2022 року.

Тематика виступів співробітників Відділу:

Використання інструментів Google для опитування стейкхолдерів (В.В. Білик).

Академічна доброчесність в навчальному процесі та при виконанні кваліфікаційних робіт (Г.В. Красильникова, Н.А. Длугунович).

5 Удосконалення інформаційної системи університету

У січні-лютому 2022 року співробітниками відділу здійснений аналіз результатів перевірки випусковими кафедрами магістерських робіт на наявність академічного плагіату сервісами Anti-Plagiarism та Unicheck в розрізі факультетів. Загальна кількість кваліфікаційних магістерських робіт (план) - 521, кількість перевірок сервісом Unicheck - 547.

Підсумки моніторингу обговорювалися на нараді із завідувачами кафедр 03.02.2022 «Про підсумки перевірки магістерських робіт на плагіат в осінньому семестрі 2021-2022 н.р.». Під час наради були обговорені виявлені недоліки в роботі на окремих кафедрах, висловлені побажання та рекомендації щодо удосконалення форми пам'ятки щодо перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат.

Результати перевірки бакалаврських та магістерських робіт на наявність академічного плагіату у весняному семестрі 2021-2022 н.р., обговорювалися на засіданні ректорату (14.11.2022 р.) та зборах із відповідальними по кафедрах за перевірку кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату (29.11.2022 р.). Кількість перевірок у програмно-технічному засобі Unicheck за період з 25.04.2022 по 30.06.2022 - 393 (15388 сторінок); середній відсоток схожості кваліфікаційних робіт із бібліотекою та джерелами інтернет становить 20, 59 % (<https://cutt.ly/B8jAUxr>).

6 Інші види діяльності співробітників відділу

Співробітниця Відділу Красильникова Г.В., Білик В.В., Гапченко О.В., Длугунович Н.А. пройшли підвищення кваліфікації у Центрі післядипломної освіти Хмельницького національного університету за програмою «Розвиток професійних компетентностей науково-педагогічного працівника» у період 10.01.2022 по 31.01.2022 (наказ ректора від 10.12.2021 № 331-КП). та отримали такі документи: Красильникова Г.В. сертифікат ХМ02071234/22-098, Білик В.В. сертифікат ХМ02071234/22-093, Гапченко О.В. сертифікат ХМ02071234/22-

168, Длугунович Н.А. сертифікат ХМ02071234/22-068).

Участь у конференціях, семінарах, вебінарах. Співробітниця Відділу (Красильникова Г.В., Білик В.В., Гапченко О.В.) брали участь у таких заходах:

1 Американської Ради з міжнародної освіти, що впроваджують проект «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», а саме:

– презентація «Інструментарій для дослідження академічної доброчесності та якості освіти у ЗВО» – Academic IQ (23.09.2022);

– вебінар на тему «Як зібратися і написати дипломну чи курсову роботу, коли йде війна?» (18.04.2022).

2 Семінар «Академічна доброчесність у ЗВО: виклики та передові практики» (проект ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH-101048055- «AICE – With Academic Integrity to EU values: step by step to common Europe» на базі СумНАУ (23.05.2022);

3 Вебінар Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на тему: «Кваліфікаційні центри: організація та проведення процедури оцінювання. Оцінювачі кваліфікаційного центру» (17.02.2022);

4 Форум Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «Забезпечення якості вищої освіти під час війни» (24.05.2022);

5 Форум академічної доброчесності, який проводило Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти сумісно з Unicheck (4.10.2022);

6 Заходи Національного агентства кваліфікацій:

– онлайн-презентація Мапи траєкторій освіти «Національна рамка кваліфікацій» (28.01.2022).

– онлайн-зустріч на тему «Тенденції та виклики дуальної освіти» (27.01.2022).

Завідувачка відділу Красильникова Г.В. пройшла Міжнародне стажування на тему «Нові та інноваційні технології навчання», що проводив Економічний університету (м. Краків, Польща) (19.09-28.10.2022, обсяг програми - 180 годин/ 6 кредитів ЄКТС) (Сертифікат NR 3083 / MSAP/ 2022).

Співробітниця Білик В.В. пройшла Міжнародне підвищення кваліфікації

в Науково-дослідному інституті Люблінського науково-технологічного парку м. Люблін (Польща) та IESF ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» «Інноваційні форми онлайн навчання з використанням платформ Microsoft Teams та Office 365» 24.01.2022 ES №9516/2021 (45 год.), підвищення кваліфікації «Культура роботи з науковим текстом» (23 лютого 2022 р., свідоцтво № 17-ПК/К) (тривалість – 6 год. / 0,2 кредиту ЄКТС).

Завідувач
відділу забезпечення якості
вищої освіти

Ганна КРАСИЛЬНИКОВА